

ENGELLİ VE YAŞLI BAKIM ELEMANI
SEVİYE 4

REVİZYON NO: 00

TADİL NO: 01

REFERANS KODU

22UY0533-4

GİRİŞ

Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Sağlık Mensupları Dayanışma, Toplum Sağlığı ve Çevreyi Koruma Derneği (SAĞLIK-DER) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı’nın 04/06/2024 tarih ve 2212 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

BAĞIMSIZLIK DURUMU: Bireyin günlük yaşam aktivitelerini kendi kendine yerine getirebilme düzeyini,

BAKIM PLANI: Tüm sağlık meslek grupları tarafından hizmet alan birey için yapılandırılan tedavi ve bakım ihtiyaçlarını, bu ihtiyaçlara yönelik uygulamaları ve uygulamaların değerlendirilmesini içeren dokümanı,

DERİ BÜTÜNLÜĞÜ: Derinin fiziksel ve fonksiyonel olarak iyilik halini,

FİZİKSEL AKTİVİTELER: Günlük yaşam içerisinde kas ve eklemler kullanılarak enerji tüketimi ile gerçekleşen, kalp ve solunum hızını arttıran ve farklı şiddetlerde yorgunlukla sonuçlanan aktiviteleri,

GÜNLÜK SOSYAL AKTİVİTELER: Bilgilendirme, yardımlaşma, sosyal ve kültürel etkinliklere katılım, boş zaman etkinlikleri gibi toplum veya grup yararına düzenlenen etkinlik, sosyal faaliyeti,

GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ: Kişisel hijyen, giyinme, yemek yeme, tuvalet aktiviteleri, transfer ve ambulasyon gibi becerileri içeren temel günlük yaşam aktivitelerini,

HİJYEN KURALLARI: İnsan sağlığını korumak için yapılan uygulamalar ve alınan temizlik önlemlerini,

HİZMET ALAN: Bakım hizmetinden faydalanan engelli ve/veya yaşlı bireyi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İLK YARDIM: Herhangi bir kaza veya yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun kötüye gitmesini önleyebilmek amacı ile olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın, mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamaları,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

MAHREMİYET: Hizmet alanın bakım ve tedavi amacıyla (tetkik sonuçları, hastalığı ve tedavisi ile ilgili bilgiler) ya da başka bir sebeple açıklamak zorunda olduğu ancak, toplumdaki tüm diğer bireylerin bilgisinden saklamak istediği yaşama alanını ya da bedensel mahremiyetin de ele alındığı, bireyin kendi çevresindeki fiziksel alan üzerindeki kontrolünü,

PALYATİF BAKIM: Yaşamı tehdit eden hastalığa bağlı olarak ortaya çıkan fiziksel, psikososyal ve manevi gereksinimleri multidisipliner bir yaklaşımla uygun fiziki koşullarda karşılamak, ağrı ve ıstırapları dindirerek hasta ve ailesinin yaşam kalitesini artırmak, hasta ve ailesinin yaşam sonu tercihlerine saygı duymak, yaşamın son anı, kayıp ve yas sürecinde hasta ailesine destek olmanın amaçlandığı bir yaklaşımı,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalarını,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SAĞLIK PERSONELİ: Hekim veya hemşireyi,

TANIMLANMIŞ BASİT PANSUMAN: Yaraların temizlenmesi ve korunması için yapılan yaralanma bölgesinin yıkanması ve uygun kapatma materyali-malzemesi ile kapatılması işlemini,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

UYGUN TAŞIMA TEKNİĞİ: Hizmet alanın acil durumlarda veya bir yerden bir yere transferi söz konusu olduğunda kendisine ve hizmet alan bireye zarar vermeyecek şekilde taşınmasını,

ZİHİNSEL AKTİVİTELER: Hizmet alanın günlük yaşam aktivitelerinde, bilişsel aktivitelerine destek olmak ve/veya tedavi amaçlı bilişsel egzersiz ve aktivitelerin bütünü,

ZORUNLU HALLER: Sağlık problemi olan hizmet alan bireye müdahale sırasında ortamda ilgili sağlık personelinin olmaması durumunu

ifade eder.

22UY0533-4 ENGELLİ VE YAŞLI BAKIM ELEMANI ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı
2	REFERANS KODU	22UY0533-4
3	SEVİYE	4
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 5322 Evlerde kişisel bakım hizmeti veren çalışanlar (tedavi hariç)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A) YAYIN TARİHİ	14/09/2022
	B) REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C) REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No’lu Tadil: 04/06/2024
8	AMAÇ	Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı (Seviye 4) mesleğinin nitelikli kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için; - Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak - Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, - Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
16UMS0548-4 Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin Sağlık Hizmetleri alanından veya Hasta ve Yaşlı Hizmetleri alanından mezun olmak.		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
22UY0533-4 /A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite ve Mesleki Gelişim 22UY0533-4 /A2: Engelli ve Yaşlı Bakım Uygulamaları		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri		
Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için tüm yeterlilik birimlerinden başarılı olması gerekmektedir.		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı (Seviye 4) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için tüm birimlerde tanımlanan tüm sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır.		
Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performans dayalı sınavlar her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik		

birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

13	DEĞERLENDİRİCİ ÖLÇÜTLERİ	
Değerlendiricinin aşağıdaki alternatiflerden en az birini sağlıyor olması gerekmektedir:		
1. Üniversitelerin hemşirelik fakülteleri veya sağlık bilimleri fakültelerinin hemşirelik bölümlerinde, Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği alanlarından birinde, en az yüksek lisans derecesine sahip olmak, 2. Palyatif bakım alanında Sağlık Bakanlığı onaylı sertifikaya sahip, geriatri kliniklerinde veya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı resmi engelli ve yaşlı bakım kuruluşlarında en az 5 yıl fiili çalışan hemşire olmak, 3. Üniversitelerin, yaşlı ve/veya engelli bakımı ön lisans veya gerontoloji / fizyoterapi / hemşirelik lisans programlarından mezun olup, T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı resmi engelli ve yaşlı bakım kuruluşlarında en az 5 yıllık çalışma deneyimine sahip olmak, 4. Üniversitelerin hemşirelik fakülteleri veya sağlık bilimleri fakültelerinin hemşirelik bölümlerinden veya sağlık eğitim fakülteleri sağlık eğitimi bölümünden veya sağlık bilimleri fakültesi sağlık eğitiminden mezun olup, Milli Eğitim Bakanlığında formasyona sahip olarak ilgili alanda en az 5 yıl eğitimci olarak çalışmış olmak. 5. Üniversitelerin tıp fakültelerinden mezun olup, halk sağlığı uzmanlık eğitimi tamamladıktan sonra halk sağlığı uzmanı olarak en az 2 yıllık fiili çalışma deneyimine sahip olmak. 6. Üniversitelerin tıp fakültelerinden mezun olup, iç hastalıkları uzmanlık eğitimi takiben geriatri yandal uzmanlık eğitimi tamamlamış olmak.		
Yukarıdaki özelliklere sahip olan ve ölçme değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere ilgili alanda sınav ve belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(ları), ölçme değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi, İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.		
14	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Yeterlilik belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
15	GÖZETİM SIKLIĞI	-
16	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	5 yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavlarına katılmak. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
17	MESLEKTE YATAY ve DİKEY İLERLEME YOLLARI	Dikey ilerleme yolu: Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı (Seviye 5)
18	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Sağlık Mensupları Dayanışma, Toplum Sağlığı ve Çevreyi Koruma Derneği (SAĞLIK-DER)
19	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi

22UY0533-4/A1: İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE, KALİTE VE MESLEKİ GELİŞİM YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite ve Mesleki Gelişim
2	REFERANS KODU	22UY0533-4/A1
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	14/09/2022
	B) REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C) REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No’lu Tadil: 04/06/2024
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
16UMS0548-4 Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	
<u>Öğrenme Kazanımı 1: Mesleğine yönelik İSG, çevre koruma ve kalite yönetimiyle ilgili unsurları açıklar.</u> Alt Öğrenme Kazanımları: 1.1: Mesleğinin icrasına yönelik İSG ile ilgili kuralları, prosedürleri ve alması gereken önlemleri açıklar. 1.2: Mesleğinin icrasına yönelik çevre koruma ve çevre güvenliği kurallarını ve yöntemlerini açıklar. 1.3: Mesleğiyle ilgili kalite yönetimi standartlarını ve uygulamalarını açıklar. <u>Öğrenme Kazanımı 2: Mesleki gelişimi için yapması gerekenleri açıklar.</u> Alt Öğrenme Kazanımları: 2.1: Bireysel mesleki gelişimi için mevcut olanakları sıralar. 2.2: Bilgi ve tecrübelerini diğer çalışanlara aktarma yöntemlerini açıklar.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
T1: A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2 bölümünde yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az 24 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanır. Sınavda, adaylara sorulan her bir soru için iki (2) dakika zaman verilir. Soruların en az % 70’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorular sebebiyle herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
A1 yeterlilik biriminde performansa dayalı sınav yapılmaz.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Adayın A1 yeterlilik birimden başarılı sayılması için teorik sınavdan (T1) başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.		

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Sağlık Mensupları Dayanışma, Toplum Sağlığı ve Çevreyi Koruma Derneği (SAĞLIK-DER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
 - 1.1. İş Sağlığı ve Güvenliği
 - 1.2. İSG talimatları ve İSG talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.3. İSG koruma ve müdahale araçları
 - 1.4. Sağlık ve güvenlik işaretleri
 - 1.5. Acil durum talimatları ve acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.6. Tehlike ve risk kavramları
 - 1.7. Tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemler
 - 1.8. Bulaşıcı hastalıklar ve bulaşıcı hastalıklarla ilgili prosedürler
 - 1.9. Kişisel koruyucu donanım
 - 1.10. İş kazası durumunda uygulanacak prosedürler
2. Çevre Koruma ve Çevre Güvenliği
 - 2.1. Çevre koruma talimatları
 - 2.2. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 2.3. Çevresel tehlike ve riskler ve alınması gereken önlemler
 - 2.4. Çevre güvenliği uygulamaları
 - 2.5. Atıklar ve atıkların geri dönüşümü için yapılması gerekenler
 - 2.6. Kaynakların bilinçli tüketimi
3. Kalite Yönetimi
 - 3.1. Bakım hizmetlerinin kalite gereklilikleri
 - 3.2. Araç, gereç ve ekipmanların kalite gereklilikleri
 - 3.3. İş süreçlerinde şikayet ve önerilerin işlenmesi
4. Mesleki Gelişim
 - 4.1. Güncel mesleki gelişim olanakları
 - 4.2. Mesleki bilgi ve deneyimleri aktarma

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	İSG ile ilgili işyeri ve işyeri dışındaki eğitim olanaklarını sıralar.	A.1.1-3	1.1	T1
BG.2	İSG'ye yönelik risk değerlendirmesi çalışmalarına nasıl katkıda bulunacağını açıklar.	A.1.4	1.1	T1
BG.3	Çalışma ortamında alınması gereken kişisel İSG önlemlerini sıralar.	A.2.1	1.1	T1
BG.4	İşle ilgili İSG koruma ve müdahale araçlarını sıralar.	A.2.2	1.1	T1
BG.5	Çalışma ortamında bulunması gereken sağlık ve güvenlik işaretlerini sıralar.	A.2.3-4	1.1	T1
BG.6	Yaptığı işe uygun iş elbiselerinin sahip olması gereken özellikleri sıralar.	A.2.5	1.1	T1
BG.7	Acil durumlarda uygulanacak prosedürleri açıklar.	A.2.6	1.1	T1
BG.8	Çalışma ortamında karşılaşılabileceği tehlikeleri sıralar.	A.2.7	1.1	T1
BG.9	Yangın, sel, deprem gibi doğal afetlerde geçerli olan prosedürü açıklar.	A.2.8	1.1	T1
BG.10	Bulaşıcı hastalık durumlarında geçerli olan prosedürü açıklar.	A.3.1	1.1	T1
BG.11	İş esnasında kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımları sıralar.	A.3.2	1.1	T1
BG.12	Acil durumlarda, görevi kapsamında yapılabilecek müdahaleleri sıralar.	A.4.1-3	1.1	T1
BG.13	Çevre güvenliğine yönelik temel prosedürleri sıralar.	A.6.1-2	1.2	T1
BG.14	Atıkların geri dönüşümü kavramını açıklar.	A.6.3	1.2	T1
BG.15	Atıkların geri dönüşümü için ayrıştırma uygulamalarını açıklar.	A.6.3	1.2	T1
BG.16	Çevresel risk faktörlerinin belirlenmesi ve azaltılması sürecini açıklar.	A.6.4	1.2	T1
BG.17	İşyerindeki kaynakların (enerji, gıda, sarf malzemeleri ve benzeri) bilinçli tüketimi için yöntemleri açıklar.	A.6.5	1.2	T1
BG.18	İşyerindeki araç-gereçlerin kalite standartlarına uygunluğunun kontrolünde dikkat edilecek ölçütleri sıralar.	A.7.1	1.3	T1
BG.19	Sunduğu bakım hizmetlerinin ilgili kalite standartlarına uygun olması için hizmet verirken gözetilmesi gerekenleri açıklar.	A.7.1-4	1.3	T1
BG.20	Hizmet alan ve verenlerin şikayet ve geribildirimlerin hangi yöntemlerle alınacağını açıklar.	A.8.1-2	1.3	T1
BG.21	Mesleki gelişimi için katılabileceği eğitim ve etkinlikleri açıklar.	J.1.4	2.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.22	Mesleki bilgilerini güncel tutabilmesi için takip edilmesi gereken yöntemleri sıralar.	J.1.1-4	2.1	T1
BG.23	Şahsi bilgi ve deneyimlerini kimlerle paylaşabileceğini açıklar.	J.2.1	2.2	T1
BG.24	Şahsi bilgi ve deneyimlerini ilgili kişilerle paylaşma olanaklarını sıralar.	J.2.2	2.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
-	-			

(*) Performans sınavında başarılmaması zorunlu kritik adımlar.

22UY0533-4/A2: ENGELLİ VE YAŞLI BAKIM UYGULAMALARI YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Engelli ve Yaşlı Bakım Uygulamaları
2	REFERANS KODU	22UY0533-4/A2
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	14/09/2022
	B) REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C) REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No’lu Tadil: 04/06/2024
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
16UMS0548-4 Engelli ve Yaşlı Bakım Elemanı Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	
<u>Öğrenme Kazanımı 1: Bakım öncesi ön hazırlık işlemlerini açıklar.</u>		
Alt Öğrenme Kazanımları:		
1.1: Vardiya değişimlerinde vermesi ve alması gereken bilgileri sıralar.		
1.2: Bakım vermeye uygun çalışma alanının özelliklerini açıklar.		
1.3: Bakıma başlamadan önce gereken işlemleri ve hazırlıkları açıklar.		
<u>Öğrenme Kazanımı 2: Hizmet alanın öz bakımını uygular.</u>		
Alt Öğrenme Kazanımları:		
2.1: Hizmet alanın öz bakımla ilgili bilgi ve becerileri kazanmasına yardımcı olur.		
2.2: Hizmet alanın öz bakım uygulamalarını yapar.		
2.3: Öz bakım sonrasında ortamın hijyenini sağlayarak malzemeleri tekrar kullanıma hazırlar.		
<u>Öğrenme Kazanımı 3: Hizmet alan bireyin yaşam alanını düzenler.</u>		
Alt Öğrenme Kazanımları:		
3.1: Hizmet alanın yatağını düzenler.		
3.2: Hizmet alanın odasını düzenler.		
3.3: Yaşam alanında gerçekleşebilecek kaza ve yaralanmalara karşı önlem alır.		
<u>Öğrenme Kazanımı 4: Hizmet alanın yeterli ve dengeli beslenmesini destekler.</u>		
Alt Öğrenme Kazanımları:		
4.1: Oral beslenmeyi sağlar veya destekler.		
4.2: Beslenme sonrası, hizmet alanın öz bakımına ve yaşam alanına yönelik gerekli düzenlemeleri yapar.		
<u>Öğrenme Kazanımı 5: Hizmet alanın bağımsızlık durumuna göre mobilizasyonunu sağlar.</u>		
Alt Öğrenme Kazanımları:		
5.1: Hizmet alanın mobilizasyonunu sağlar.		
5.2: Hizmet alanın deri bütünlüğünü ve yatak yarasını (basınç ülseri) takip etme süreçlerini açıklar.		
5.3: Yatak yarası (basınç ülseri) oluşumunu önleyecek tedbirleri sıralar.		

Öğrenme Kazanımı 6: İlaç kullanımı gerektirmeyen sağlık bakımı uygulamalarını yapar.**Alt Öğrenme Kazanımları:**

- 6.1 Sağlık personeli gözetiminde oksijen verir.
 6.2 Önerilmiş sıcak ve soğuk basit uygulamayı yapar.

Öğrenme Kazanımı 7: Hizmet alanın aktif yaşama katılımını destekler.**Alt Öğrenme Kazanımları:**

- 7.1: Hizmet alanın uyum sürecine destek olma işlemlerini sıralar.
 7.2: Hizmet alanın sosyal ve kültürel etkinliklere katılımını sağlama yöntemlerini açıklar.
 7.3: Hizmet alanın meşguliyet etkinliklerine katılımına ve üretkenliğini sürdürebilmesine destek olma işlemlerini sıralar.
 7.4: Hizmet alanın önerilen fiziksel ve zihinsel aktivitelere katılımını sağlama yöntemlerini açıklar.
 7.5: Hizmet alanın etkili iletişim kurmasını kolaylaştırma yöntemlerini sıralar.
 7.6: Hizmet alanın manevi ve dini ihtiyaçlarının karşılanmasını kolaylaştırma yöntemlerini sıralar.

Öğrenme Kazanımı 8: Tedavi sürecinde sağlık personelinin destekler.**Alt Öğrenme Kazanımları:**

- 8.1: Reçetelenmiş oral yolla alınan ilaçların alınmasını destekler.
 8.2: Akut ve kronik rahatsızlıkların tedavisinde sağlık personelinin nasıl desteklediğini açıklar.
 8.3: Hizmet alan bireyin gözlemlene sürecini açıklar.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME**8 a) Teorik Sınav**

T1: A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2 bölümünde yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az 63 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanır. Sınavda, adaylara sorulan her bir soru için iki (2) dakika zaman verilir. Soruların en az %80’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorular sebebiyle herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir. Soru şıkları hazırlanırken çoktan seçmeli sorular için ölçme ve değerlendirme ilkeleri dikkate alınmalıdır.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

P1: A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Adaydan Ek A2-2’de yer alan beceri ve yetkinlik uygulamalarını engelli ve yaşlı bakımı için gerçek veya gerçeğe uygun olarak düzenlenmiş ortamda yapması beklenir. Sınavda, hizmet alan üzerinde gerçekleştirilecek işlemler, simülasyon mankeni (canlı veya cansız) kullanılarak yapılır. Adaya sınav öncesi, sınav ortamı ve sınavın akışı ile ilgili bilgi verilir. Bazı uygulamalar gerçek kişiler üzerinde yapılması istenebilir. Gerçek veya gerçeğe uygun olarak düzenlenmiş sınav ortamında, asgari olarak aşağıdaki unsurlar bulunur:

1. Hizmet alan hasta odası simülasyonu ilişkili malzemeler (dört motorlu yatak, havalı yatak, tekerlekli sandalye, sedye, yarı otomatik-tam otomatik tansiyon aleti, ateş ölçer, serum askısı, aspiratör, oksijen tüpü-kondansitör, nebulizatör, pulse oksimetre, glukometre, oda ısı ve nem ölçeri vb.)
2. Hizmet alan hasta simülasyonu ilişkili malzemeler (beceri listesindeki tüm uygulamaları gerçekleştirmeye olanak veren tüm extremiteleri hareketli ve dışarıdan parça model eklenmesine izin veren tüm vücut manken vb.)

3. Hizmet ilişkili sarf malzemeler (öz bakım kitleri, ilaç uygulamada kullanılan malzemeler, sarf malzemeler enjektör, pamuk, alkol, spanç, nazogastrik tüpler ve burada tanımlanmamış ancak beceri listesinde yer alan uygulamalarda kullanılacak araç ve gereçler)

Adayın sınavda başarılı sayılması için, kritik maddelerdeki adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla, kontrol listesindeki maddelerin genelinden asgari % 80 oranında başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Belirlenen Beceri ve Yetkinlik İfadelerinin tamamı performansa dayalı sınav (P1) ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde adayın sınavına son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Sağlık Mensupları Dayanışma, Toplum Sağlığı ve Çevreyi Koruma Derneği (SAĞLIK-DER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. Bakım Öncesi Ön Hazırlık
 - 1.1 Vardiya değişimi ve iş teslimi
 - 1.2 Çalışma alanı düzeni
 - 1.3 Bakım öncesi hazırlık uygulamaları
2. Öz Bakım Uygulamaları
 - 2.1 Öz bakımın önemi
 - 2.2 Öz bakımda yapılan hatalı uygulamalar
 - 2.3 Öz bakımdaki araç, gereç ve malzemeler ve hijyen kuralları
 - 2.4 Yüz ve boyun bakımı
 - 2.5 El-ayak-tırnak bakımı
 - 2.6 Ağız ve diş bakımı
 - 2.7 Saç, sakal ve istenmeyen tüy bakımı
 - 2.8 Banyo ve yatak banyosu
 - 2.9 Giysi değiştirme
 - 2.10 Tuvalet ihtiyaçlarının giderilmesi
 - 2.11 Uygulamalarda Mahremiyetin Korunması
3. Yaşam Alanı Düzeni
 - 3.1 Yatak düzeni
 - 3.2 Oda düzeni
 - 3.3 Yaşam alanının emniyeti
4. Yeterli ve Dengeli Beslenme
 - 4.1 Yeme pozisyonları
 - 4.2 Oral beslenme
 - 4.3 Beslenme sonrası öz bakıma ve yaşam alanına yönelik yapılması gereken düzenlemeler
5. Mobilizasyon
 - 5.1 Taşıma teknikleri
 - 5.2 Mobilizasyonda emniyeti sağlama

- 5.3 Mobilizasyonu destekleyici araç ve gereçler
- 5.4 Deri bütünlüğü ve takip süreci
- 5.5 Basınç (yatak) yarası ve takip süreci
- 5.6 Yatak yarasını önleyici tedbirler
- 6. İlaç dışı uygulamalar
 - 6.1 Oksijen verme
 - 6.2 Sıcak ve soğuk basit uygulama
- 7. Aktif Yaşama Katılım
 - 7.1 Uyum süreci
 - 7.2. Sosyal ve kültürel etkinlikler
 - 7.3 Meşguliyet etkinlikleri ve üretkenliğin devam ettirilmesi
 - 7.4 Fiziksel ve zihinsel aktiviteler ve egzersizler
 - 7.5 Etkili iletişim
 - 7.6 Manevi ve dini ihtiyaçların karşılanması desteklenmesi
- 8. Tedavi sürecinde sağlık personelinin desteklenmesi
 - 8.1 Reçeteli ilaç uygulamaları (oral yolla)
 - 8.2 Akut ve kronik rahatsızlıkların takibi
 - 8.3 Hizmet alanın takibi ve gözlemlenmesi

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	Vardiya değişimlerinde vermesi ve alması gereken bilgileri sıralar.	B.1.1-4	1.1	T1
BG.2	Bakım verilebilmesi için çalışma alanında bulunması gereken asgari şartları sıralar.	B.2.1-2	1.2	T1
BG.3	Hizmet alan bireyin, yapılacak uygulamalar hakkında bilgilendirilmesinin önemini açıklar.	B.3.2-3	1.3	T1
BG.4	Bakım malzemeleri hazırlanırken uyulması gereken hijyen kurallarını açıklar.	B.3.5	1.3	T1
BG.5	Hizmet alan bireyi bakıma hazırlama sürecini açıklar.	B.3.4	1.3	T1
BG.6	Hizmet alan bireyin mahremiyetinin korunmasının önemini açıklar.	B.3.1-6	1.3	T1
BG.7	Hizmet alan bireyin mahremiyetinin korunması için dikkat edilmesi gerekenleri açıklar.	B.3.1-6	1.3	T1
BG.8	Öz bakım uygulamalarını açıklar.	C.1.1-2	2.1	T1
BG.9	Öz bakımda sık yapılabilecek hatalı uygulamaları sıralar.	C.1.3	2.1	T1
BG.10	Öz bakımda kullanılan araç, gereç ve malzemeleri sıralar.	C.2.1-2 C.3.1-2 C.4.1-2 C.5.1-2	2.2	T1
BG.11	Banyo veya yatak banyosunda hizmet alanın deri bütünlüğü kontrolünde dikkat edilecek hususları açıklar.	C.6.2	2.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.12	Farklı bağımsızlık durumlarına göre giysi değişiminde dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.	C.7.1-3	2.2	T1
BG.13	Tuvalet ihtiyacının giderilmesinde mahremiyetin korunması için gereken ön hazırlığı açıklar.	C.8.1	2.2	T1
BG.14	Tuvalet ihtiyacının giderilmesinde, hizmet alanın deri bütünlüğü kontrolünde dikkat edilecek hususları açıklar.	C.8.2	2.2	T1
BG.15	Farklı bağımsızlık durumlarına göre, tuvalet ihtiyacının giderilmesinde dikkat edilecek hususları sıralar.	C.8.3	2.2	T1
BG.16	Hijyen kuralları da dahil olmak üzere, alt temizliği yaparken dikkat edilmesi gerekenleri açıklar.	C.8.5	2.2	T1
BG.17	Tuvalet ihtiyaçlarını giderirken kullanılan malzemelerin ortamdaki uzaklaştırma yöntemini açıklar.	C.8.6	2.2	T1
BG.18	İlgili hijyen kuralları da dahil olmak üzere, öz bakımda kullanılan malzemelerin tekrar kullanıma hazırlama sürecini tarif eder.	C.9.1	2.3	T1
BG.19	Ortaya çıkan kişisel atıkların ortamdaki uzaklaştırılma yöntemini açıklar.	C.9.2	2.3	T1
BG.20	Farklı bağımsızlık durumlarına göre, hizmet alanın yatağının düzenlenmesi için yapılması gerekenleri sıralar.	D.1.1-2	3.1	T1
BG.21	Değiştirilen yatak malzemelerinin uygun uzaklaştırılma yöntemini açıklar.	D.1.1-2	3.1	T1
BG.22	Hizmet alanın oda düzeninin unsurlarını sıralar.	D.2.1-5	3.2	T1
BG.23	Odanın sahip olması gereken ideal fiziksel koşullarla (ısı, nem, aydınlatma, havalandırma) ilgili ölçütleri sıralar.	D.2.1-3	3.2	T1
BG.24	Hizmet alanın kişisel eşyalarının düzenlenmesi için yapılması gerekenleri sıralar.	D.2.4-6	3.2	T1
BG.25	Hizmet alanın yaşam alanındaki risk faktörlerine karşı nasıl bilgilendirilmesi gerektiğini açıklar.	D.3.1	3.3	T1
BG.26	Hizmet alanın yaşam alanında sık görülebilecek kaza durumlarına göre alınabilecek önlemleri sıralar.	D.3.2-6	3.3	T1
BG.27	Bağımsızlık durumuna göre farklı yeme pozisyonlarını sıralar.	E.1.2	4.1	T1
BG.28	Farklı bağımsızlık durumlarına göre oral beslenmede dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.	E.1.1-3	4.1	T1
BG.29	Beslenme sonrası yapılması gereken öz bakım sürecini tarif eder.	E.3.1-3	4.2	T1
BG.30	Beslenme sonrası yaşam alanında yapılması gereken düzenlemeleri sıralar.	E.3.2-3	4.2	T1
BG.31	Mobilizasyon kavramını tanımlar.	F.1.1-10	5.1	T1
BG.32	Mobilizasyon sırasında karşılaşılabilecek emniyet risklerini sıralar.	F.1.1	5.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.33	Hizmet alanın mobilizasyonunda kullanılan yardımcı ve destekleyici araç-gereçleri sıralar.	F.1.6 F.1.10	5.1	T1
BG.34	Deri bütünlüğü kavramını tanımlar.	F.2.1-2	5.2	T1
BG.35	Deri bütünlüğü kontrol edilirken gözetilecek ölçütleri sıralar.	F.2.1	5.2	T.1
BG.36	Sağlık personeline bilgi verilmesi gereken deri bütünlüğü değişikliği durumlarını tarif eder.	F.2.2	5.2	T1
BG.37	Yatak yarası (basınç ülseri) kavramını tanımlar.	F.3.1-4	5.3	T1
BG.38	Yatak yarası (basınç ülseri) konusunda hizmet alana verilmesi gereken bilgileri sıralar.	F.3.1	5.3	T1
BG.39	Serilen çarşafın taşınması gereken nitelikleri açıklar.	F.3.2	5.3	T1
BG.40	Yatağa bağımlı hastalarda uygulanması gereken pozisyon değişikliği tekniklerini açıklar.	F.3.3	5.3	T1
BG.41	Yatağa temas eden ve/veya riskli bölgeler için alınacak önlemleri sıralar.	F.3.4	5.3	T1
BG.42	Oksijen verme sürecinin tüm basamaklarını sıralar.	G.1.1-8	6.1	T1
BG.43	Oksijen verirken karşılaşılabilecek beklenmeyen durumları açıklar.	G.1.8	6.1	T1
BG.44	Sıcak veya soğuk uygulama yapacağı durumları ayırt ederken kullanacağı ölçütleri sıralar.	G.2.1	6.2	T1
BG.45	Sıcak-soğuk uygulama tekniğini açıklar.	G.2.2	6.2	T1
BG.46	Hizmet alanını uyum sürecinin önemini açıklar.	H.1.1-2	7.1	T1
BG.47	Uyum sürecinde hizmet alanla paylaşılması gereken bilgileri sıralar.	H.1.2	7.1	T1
BG.48	Hizmet alanın sosyal ve kültürel etkinliklere katılımının önemini açıklar.	H.2.1-2	7.2	T1
BG.49	Engellilerin ve yaşlıların katılabileceği sosyal ve kültürel etkinlikleri sıralar.	H.2.1-2	7.2	T1
BG.50	Farklı bağımsızlık durumlarına göre yapılabilecek meşguliyet etkinliklerini sıralar.	H.3.1-3	7.3	T1
BG.51	Hizmet alanın bilgilerinin, tecrübelerinin ve yaratıcı fikirlerinin genç nesillere aktarımının önemini açıklar.	H.7.2-3	7.3	T1
BG.52	Önerilen fiziksel aktivite ve egzersizleri yapmanın hizmet alan açısından önemini açıklar.	H.4.1-2	7.4	T1
BG.53	Önerilen zihinsel aktivite ve egzersizleri yapmanın hizmet alan açısından önemini açıklar.	H.5.1-2	7.4	T1
BG.54	İletişim kurmada ve sürdürmede mevcut durumunu ve ihtiyaçlarını belirleme yöntemlerini açıklar.	H.6.1-5	7.5	T1
BG.55	Hizmet alanın iletişimini destekleme yöntemlerini sıralar.	H.6.1-5	7.5	T1
BG.56	Manevi ve dini ihtiyaçların karşılamasının hizmet alan açısından önemini açıklar.	H.8.1-2	7.6	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.57	Hizmet alanın destek talep ettiği durumlarda, manevi ve dini ihtiyaçların karşılanmasında üstlenilecek rolü açıklar.	H.8.1-2	7.6	T1
BG.58	İlaç son tüketim tarihine uymanın önemini açıklar.	I.1.1	8.1	T.1
BG.59	Hizmet alanın ilaç kullanma düzeninin aksatılmaması için yapılması gereken uygulamaları açıklar.	I.1.2-4	8.1	T1
BG.60	Akut ve kronik rahatsızlıkları olan hizmet alanların bakımında sağlık personeline bilgi vermesi gereken durumları açıklar.	I.2.1-3	8.2	T1
BG.61	Hizmet alan bireyin durumu hakkında bilgi almak isteyenleri nasıl yönlendireceğini açıklar.	I.2.4	8.2	T1
BG.62	Hizmet alanın, tutum, davranış ve hareketlerinde olabilecek farklılıkları gözlemleme tekniğini açıklar.	I.3.1	8.3	T1
BG.63	Hizmet alanda beklenmeyen farklılıklar gözlemlendiğinde ilgilileri bilgilendirme yöntemini açıklar.	I.3.2	8.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BY.1	Hizmet alan bireye öz bakım konusunda gerekli ön bilgileri verir.	C.1.1	2.1	P1
BY.2	Hizmet alan bireyin öz bakımını yapabilme düzeyini kontrol eder.	C.1.1-2	2.1	P1
BY.3	Hizmet alan bireyin yüz ve boyun bakımını bağımsızlık durumuna göre kendisine özel malzeme ile yapar.	C.2.1-2	2.2	P1
BY.4	Bireyin bağımsızlık durumuna göre el, ayak ve tırnak bakımını yapar veya yapılmasını destekler.	C.3.1	2.2	P1
BY.5	Hizmet alan bireyin bağımsızlık durumuna göre ağız, diş ve diş protez bakımını hijyen kurallarına uygun olacak şekilde gerçekleştirir.	C.4.1 C.4.2	2.2	P1
BY.6	Hizmet alan bireyin mahremiyetini korumak için gerekli önlemleri alır.	C.5.1 C.6.1 C.7.1 C.8.1	2.2	P1
BY.7	Hizmet alan bireyin bağımsızlık durumu ve isteğine göre saç, sakal ve istenmeyen vücut kıllarının bakımını yapar.	C.5.2	2.2	P1
BY.8	Hizmet alan bireyin deri bütünlüğünü sağlık personeli denetiminde değerlendirir.	C.6.2 C.8.2 F.2.1	2.2	P1
BY.9	Özel bakım gereksinimi olan (trakeostomili, ürostomili, kolostomili, ileostomili veya stomalı vb.) hastalar dışında olan hizmet alan bireye banyo ve	C.6.3	2.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
	yatak banyosu uygulamasını bireyin bağımsızlık durumuna göre yapar.			
BY.10	Hizmet alan bireyin kıyafetlerini bağımsızlık durumuna göre kendisinin değiştirmesini sağlar.	C.7.2	2.2	P1
BY.11	Özel bakım gereksinimi olan (trakeostomili, ürostomili, kolostomili, ileostomili veya stomalı vb.) hastalar dışında olan hizmet alan bireyde bağımsızlık durumuna göre boşaltım gereksinimini karşılamak için tuvalete götürme, ördek verme, sürgü verme ve bez bağlama uygulamalarını gerçekleştirir.	C.8.3-4	2.2	P1
BY.12	Hizmet alan bireyin gereksinimi durumunda hijyen kurallarına ve kişisel sınırlara dikkat ederek uygun alt (perianal) temizliğini yapar.	C.8.5	2.2	P1
BY.13	Bakım uygulamaları sırasında kullanılan malzemeleri, ortamdaki kirli atıkları ve çamaşırları uygun şekilde uzaklaştırır.	C.7.3 C.8.6 C.9.2	2.3	P1
BY.14	Hizmet alan bireyin bakım uygulamaları sırasında kullanılan malzemeleri hijyen kurallarına uygun tekrar kullanıma hazır hale getirir.	C.8.1 C.9.1-2	2.3	P1
BY.15	Hizmet alan bireyin yatak takımlarını değiştirir.	D.1.1	3.1	P1
BY.16	Hizmet alan bireyin odasının; havalandırma, ısı, nem ve aydınlanma özellikleri açısından uygun koşullarda olup olmadığını kontrol eder.	D.2.1-3	3.2	P1
BY.17	Hizmet alan bireyin odasındaki eşyaların sağlamlığını ve bireyin engel durumuna göre ulaşılabilir şekilde düzenlenip düzenlenmediğini kontrol eder.	D.2.4-6 D.3.6	3.2	P1
BY.18	Hizmet alan bireye yaşadığı alanda ortaya çıkması muhtemel, yanma, kesme, çarpma düşme vb. kaza ve yaralanmalar ve bunlara neden olabilecek risklere ilişkin bilgi verir.	D.3.1	3.3	P1
BY.19	Hizmet alanın yaşadığı alanda yatak, zemin, mobilya kaynaklı düşme ve yaralanmaları (yanma, kesme, çarpma) önlemeye yönelik düzenlemeleri yapar.	D.3.2-5	3.3	P1
*BY.20	Hizmet alan bireyin bağımsızlık durumuna göre uygun pozisyonda oral beslenmesini gerçekleştirir.	E.1.3	4.1	P1
BY.21	Hizmet alan bireyi önerilen pozisyona getirir.	E.3.3	4.2	P1
BY.22	Hizmet alan bireyin mobilizasyonu sırasında ortamda düşme riskine karşı gerekli düzenlemeleri yapar	F.1.1	5.1	P1
*BY.23	Hizmet alan bireyi bağımsızlık durumuna göre, gerektiği durumda yardımla ve uygun taşıma tekniği ile yatak içinde uygun pozisyona getirerek yataktan kaldırır ve yatağa yatırır.	F.1.2-5	5.1	P1
BY.24	Hizmet alan bireyin kullanmakta olduğu ortez veya protez, varis çorabı ve benzeri yardımcı araç gereçleri kullanmasını sağlar.	F.1.6	5.1	P1
*BY.25	Hizmet alan bireyi bağımsızlık durumuna göre uygun taşıma tekniği ile sedyeye, sandalyeye ve tuvalete alır.	F.1.7 F.1.8	5.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BY.26	Hizmet alan bireyin bağımsızlık durumuna uygun destekleyici aletler yardımıyla yürümesini ve merdiven inip çıkmasını sağlar.	F.1.9 F.1.10	5.1	P1
*BY.27	Sağlık personeli gözetiminde tekniğine uygun şekilde oksijen verme uygulamasını yapar.	G.1.2-4	6.1	P1
BY.28	Oksijen verme sonrası işlemleri (kayıt tutma, ağız bakımı ve malzemeleri yeniden kullanıma hazır hale getirme vb.) yapar.	G.1.5-8	6.1	P1
BY.29	Sağlık personelinin gözetiminde basit sıcak/soğuk uygulamayı tekniğine uygun yapar.	G.2.2	6.2	P1
BY.30	Sıcak/soğuk uygulama sonrası, işlemleri (kayıt tutma, malzemeleri yeniden kullanıma hazır hale getirme vb.) yapar	G.2.3-4	6.2	P1
BY.31	Hizmet alanın bağımsızlık durumunu dikkate alarak bir sosyal etkinlik ve meşguliyet planı hazırlar.	H.2.1-2 H.3.1-3	7.1.1-4	P1
BY.32	Hizmet alana bir fiziksel aktivite yaptırır.	H.4.1-2	7.4	P1
BY.33	Vereceği ilaçların son tüketim tarihini kontrol eder.	I.1.1	8.1	P1
*BY.34	Hizmet alanın (bilinci açık kişinin) reçetelenmiş ilacı oral yolla doğru bir şekilde kullanmasını sağlar.	I.1.2-4	8.1	P1

(*) Performans sınavında başarılmaması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ**EK 1: Ulusal Yeterlilik Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri**

	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Dilek YILDIZ	Lisans; Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik YO (1990) Yüksek Lisans; Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD (1996) Doktora; Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD (2003)	600 Yataklı Mevki Asker Hastanesi, Cerrahi Hastalıkları Bölüm Sorumlusu/Ankara (1991-1992). Kara Harp Okulu, Bayan Harbiyeli Takım Komutanı ve Harekât Eğitim Şube Müdür Yardımcısı /Ankara (1992-1994). Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu ve Sağlık Meslek Yüksek Okulu Mesleki Dersler Öğretim Görevlisi/Ankara (2003-2007) 100 Yataklı Van Asker Hastanesi Başhemşiresi/Van (2007-2010) Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hemşirelik Yüksek Okulu, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği BD. Başkanı ve Öğretim Üyesi/Ankara (2010-2015) GATA Hemşirelik Yüksek Dahili Hastalıklar Hemşireliği Bölüm Başkanı, AD Başkanı ve Okul Müdürü (2015-2016) Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD. Başkanı (Ağustos 2016-Halen)
2.	Prof. Dr. Emine ÖZMETE	Lisans; Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi YO (1993) Yüksek Lisans; Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Aile ve Tüketici Bilimleri AD (1997) Yüksek Lisans: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Aile Danışmanlığı	Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi YO Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü; Araştırma Görevlisi (1994-2002) Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi YO, Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü; Dr. Araştırma Görevlisi (2002-2006) Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü; Doç. (2006-2011)

		Programı, 2021- devam ediyor Doktora; Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Aile ve Tüketici Bilimleri AD (2002)	Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü; Prof. (2011-..)
3.	Prof. Dr. Fatma GÜDÜCÜ TÜFEKÇİ	Lisans; Atatürk Üniversitesi Hemşirelik YO (1990) Yüksek Lisans; Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD (2000) Doktora; Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD (2005)	Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD; Hemşirelik (1989-1997) Atatürk Üniversitesi Hemşirelik YO, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD; Arş. Gör. (1997-2006) Atatürk Üniversitesi Hemşirelik YO, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD; Dr. Öğr. Üyesi (2006-2009) Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD; Dr. Öğr. Üyesi (2009-2012) Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD; Doç. Dr. (2012-2017) Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD; Prof. Dr. (2017-.....)
4.	Doç. Dr. Fatoş KORKMAZ	Lisans: Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu (1998) Yüksek Lisans: Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Yüksek Lisans Programı (2002) Doktora: Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Esasları Yüksek Lisans Programı (2009) Bilişim Yüksek lisans: Hacettepe Üniversitesi Bilişim Enstitüsü Sağlık	Ankara Özel Sevgi Hastanesi- Ankara Bayındır Hastanesi- yoğun bakım ve genel dâhiliye servis hemşireliği (1998-2002) Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik Esasları AD, Araştırma Görevlisi (2002-2009) Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Hemşirelik Esasları AD., Öğretim Görevlisi Doktor (2009-2013) Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları AD, Doktor Öğretim Üyesi (2013-2018)

		Bilişimi Tezsiz Yüksek lisans Programı -2020	University of Alabama at Birmingham, School of Nursing, Research Scholar, Nursing Informatics-(2014-2015) Sağlık Bakanlığı Sağlıkta Kalite Sertifikalı Değerlendiriciliği-(2015-) Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları Dalı, Doçent Doktor (2018-)
5.	Prof. Dr. Gülçin ŞENEL	Yüksek Lisans: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (1987) Tıpta Uzmanlık: Anesteziyoloji ve Reanimasyon Uzmanlığı, Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi (1993) Algoloji Uzmanlığı, Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi (2011)	Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Asistanı (1988-1993) Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği Uzmanı, Baş Asistan (1993-1998) Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği Uzmanı, Şef Yardımcısı (1998-2009) Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Merkezi İdari Sorumlusu (2007-...) Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği Eğitim Görevlisi (2009-...) Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği Eğitim Görevlisi, Doçent Doktor (2011-2017) Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma SUAM, Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Eğitim Görevlisi, Doçent Doktor (2017-2020) Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma SUAM Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD Eğitim Görevlisi, Profesör Doktor (2020-...)
6.	Prof. Dr. Kadriye KAHVECİ	Lisans: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1989 Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi,	Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 1997-1998 Ankara Etlik İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 1998-2013

		Anesteziyoloji ve Reanimasyon Asistanı, 1992-1997 Anesteziyoloji ve Reanimasyon Doçenti, 2015 Anesteziyoloji ve Reanimasyon Profesörü, 2021	Ankara Ulus Devlet Hastanesi, Palyatif Bakım Merkezi Ankara, 2013-2018 Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, 2018-2019 Ankara Şehir Hastanesi, Palyatif Bakım Merkezi 2019-Halen
7.	Doç.Dr. Kamile SILAY	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (1999) Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi (2001) Jersey Shore University Medical Center, Robert Wood Johnson Medical School /NJ/ABD İç Hastalıkları Uzmanlığı (2009) Jersey Shore University Medical Center, Robert Wood Johnson Medical School /NJ/ABD Geriatri Yan Dal Uzmanlığı (2012) İç Hastalıkları ve Geriatri Doçenti (2018)	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi , İç Hastalıkları ve Geriatri Kliniği (2012- Halen) Ankara Şehir Hastanesi, Geriatri Kliniği (2018-Halen)
8.	Uzm. Dr. Canan KÜÇÜK	Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi-İngilizce (1999) Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi (2006) Anesteziyoloji ve Reanimasyon Uzmanlığı	Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi (2001-2006) Etlik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi (2006-2015) Ankara 29 Mayıs Hastanesi Palyatif Bakım Servisi Sorumlu Hekimi (2015-)
9.	Dr. Öğr. Üyesi Neşe KARAKAŞ	Lisans: Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu (2007) Yüksek Lisans: İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri	Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi, Hemşire (2007-2009) İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Sağlık Bakım

		Enstitüsü, Halk Sağlığı Yüksek Lisans Programı (2011) Doktora: İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Anabilim dalı Doktora Programı (2017) Gerontoloji Doktora: Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Gerontoloji Programı – Devam Ediyor	Hizmetleri Bölümü Öğretim Görevlisi (2009-2017) İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü Dr. Öğr. Üyesi (2017-2020) Malatya Turgut ÖZAL Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi AD (2020-2021) Malatya Turgut ÖZAL Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD (2021-Devam Ediyor)
10.	Uzm Hurişah AKSAKAL	Lisans: Gazi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi (1995) Yüksek Lisans: Atılım Üniversitesi Sağlık Yönetimi (2013) (Tezli Yüksek lisans) Palyatif Bakımda Eğitiminin Eğitimi -Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi (2018)	Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt EAH Genel cerrahi YB Hemşireliği (2001-2003) ve Ankara Ulus Devlet Hastanesi KBB-Genel Cerrahi Hemşireliği-Diyabet Eğitim Hemşireliği 2003-2010 Ankara Ulus Devlet Hastanesi Başhemşire Yardımcılığı (2010-2012) Ankara Ulus Devlet Hastanesi Palyatif Bakım Kliniği Pilot Hastane Kurucu Ekip Sorumlu Hemşire (2012-2015) Palyatif Bakım Hemşireliği Sertifikasyon Programı Sorumlusu (2016-2018) Ankara Ulus DH Kalite ve Verimlilik Bölümü /Verimlilik Birim Sorumlusu (2015-2018) TC. Sağlık Bakanlığı (Kalite, Akreditasyon ve Çalışan Hakları Daire Başkanlığı (2018-2019) TC Sağlık Bakanlığı (Verimlilik ve Kalite Uygulamaları Daire Başkanlığı), Palyatif Sağlık Hizmetleri Derneği(PASHIDER)Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı - (2006-..... Palyatif Bakım Hemşireleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı (2019-..... Sağlık Bakanlığı Sağlıkta Kalite Sertifikalı Değerlendiriciliği (2016-....

			Sağlık Bakanlığı Verimlilik Gözlemcisi (2012.....)
11	Efe MISIRLI	Lisans: Anadolu Üniversitesi, İşletme Bölümü (2012) Yüksek Lisans: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Teknolojisi Programı (2021)	Mesleki Yeterlilik Uzmanı / Moderatör (SAĞLIK-DER)

**Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.*

EK 2: Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
 Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
 Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
 Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
 Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
 Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
 Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)
 Devlet Personel Başkanlığı
 Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
 Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
 Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
 Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
 Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
 Hak-İş Konfederasyonu
 Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
 Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
 Ankara Sanayi Odası (ASO)
 Ankara Ticaret Odası (ATO)
 İstanbul Ticaret Odası (İTO)
 Belgelendirme Kuruluşları Derneği (BEKDER)
 Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları Derneği (YBKDER)
 Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Yaşlı Bakım Programı
 Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü- Fen Edebiyat Fakültesi Gerontoloji Bölümü
 Altınokta Körler Derneği
 Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü- Engelliler Araştırma Enstitüsü
 Ankara Üniversitesi Rektörlüğü- Haymana Sağlık Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakım Programı
 Ankara Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
 Ankara Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü
 Ankara Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı- Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
 Başkent Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
 Başkent Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik ve Sağlık Hizmetleri Bölümü
 Birleşik Sakatlar Konfederasyonu
 Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
 Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü- Hemşirelik Fakültesi
 Dünya İslam Sağlık Birliği
 Ege Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
 Ege Üniversitesi Rektörlüğü- Hemşirelik Fakültesi
 Ege Üniversitesi Rektörlüğü- Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Engelli Bakım Programı
 Engelli Dernekleri Konfederasyonu
 Engelliler Konfederasyonu Başkanlığı
 Gazi Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi

Gazi Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Gazi Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakım Programı
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü- Hemşirelik Fakültesi
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü
İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü- Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
İşitme Engelliler Federasyonu
Kamu Denetçiliği Kurumu
Konuşma Engelliler Federasyonu
Marmara Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
Marmara Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Ortopedik Özürlüler Federasyonu
Otizm Dernekleri Federasyonu
Öz Sağlık-İş Sendikası
Sağlık Bakanlığı- Kamu Hastaneleri Kurumu
Sağlık Bakanlığı- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
Sağlık Bakanlığı- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Sağlık Bakanlığı- Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sağlık Bakanlığı- Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sağlık Bakanlığı- Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü
Sağlık Bakanlığı- Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü
Sağlık Bakanlığı- Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü
Sağlıklı Toplum Derneği
Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Engelli Bakım Programı
Sosyal Hizmette Birlik Derneği
Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
Türkiye Belediyeler Birliği Başkanlığı
Türk Hemşireler Derneği
Türk Psikologlar Derneği
Türkiye İnsan Hakları Kurumu
Türkiye Beyazay Derneği
Türkiye Fizyoterapistler Derneği
Türkiye Körler Federasyonu
Türkiye Sakatlar Konfederasyonu
Tohum Otizm Vakfı
Yaşlı Bakım Teknikerleri Derneği
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörlüğü- Tıp Fakültesi
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörlüğü- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Zihinsel Engelliler Federasyonu
Yaşlı Hakları Derneği
Engelliler Konfederasyonu
İhsan Arslan Vakfı
Türkiye Özürlüler Eğitim ve Dayanışma Vakfı
Alzheimer Derneği
Evde Sağlık ve Sosyal Hizmetler Derneği
Darülaceze Vakfı
Türk Geriatri Vakfı
KASEV
Murat Yaşlılara Hizmet Eğitim ve Sağlık Vakfı
Türkiye Yaşlı Bilimleri ve Teknolojileri Vakfı
Global Engelliler Vakfı
Ali Osman Demirtaş Vakfı
Uluslararası Yaşlılara Saygı Federasyonu
Yaşlılık Konseyi Derneği
65+ Yaşlı Hakları Derneği
Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği

Engelli ve Aileleri Yardımlaşma Derneği
Engelli Dernekleri Federasyonu
Anadolu Engelli Dernekleri Federasyonu
Anadolu Otizm Federasyonu
Doğu Akdeniz Engelli Dernekleri Federasyonu
Dünya İşitme Engelliler ve Engelliler Federasyonu
Engelsiz Bileşenler Federasyonu
Engelsiz Yaşam Federasyonu
Gaziantep Bedensel Engelli Dernekler Federasyonu
Türkiye Sakatlar Federasyonu
Türkiye Engelli Sporcular Federasyonu
Ayvalık Birlik Ortopedik Engelliler Derneği
Ayvalık Zihinsel Özürlüleri Koruma Derneği
Ayyıldız Engelli Hakları Koruma Derneği
Bafra Ortopedik Özürlüler Derneği
Balıkesir İşitme Engelliler Derneği
Balıkesir Zihinsel Engelli Çocukları Koruma Derneği
Bandırma Bedensel Engelliler Derneği
Bandırma Özel Çocuklar ve Özel Bireyler Derneği
Batman Engellileri Koruma ve Topluma Kazandırma Derneği
Batman Engelsiz Yaşam Derneği
Bingöl Engelliler Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Bodrum Yarımada Engelli Haklarını Koruma Derneği
Bornova İşitme Engelliler Derneği
Bursa Down Kardeşliği Derneği
Bursa Dr. Ayten Bozkaya Spastik Çocuklar Derneği
Afyonkarahisar İşitme Engelliler Derneği
Bursa Engelli Kadınlar Derneği
Bursa Engelliler Düşünce Derneği
Bursa Engelliler Kültür Derneği
Bursa Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Bursa Kas Hastalıkları ve Omurilik Felçlileri Derneği
Bursa Otizmlili Bireyler ve Aileleri Derneği
Canik Özel Çocuk ve Engelli Aileleri Dayanışma Derneği
Çanakkale Otizm Derneği
Çanakkale Zihinsel Engelliler Derneği
Çarşamba Bedensel Engelliler Derneği
Çatalağzı Engelliler Derneği
Çine Engelliler Derneği
Çorum Engelsiz Yaşam Derneği
Denizli Down Sendromu Derneği
Ağrı Engelli Aileleri Yardımlaşma Derneği
Denizli Otizm Derneği
Denizli Özel İnsanlar Derneği
Didim Yöresi ve Engelliler Derneği
Diyarbakır Umut Var Derneği
Durağan Zihinsel İşitme ve Bedensel Engellileri Koruma ve Geliştirme Derneği
Dünya Fiziksel ve Bedensel Engelliler Derneği
Edirne Engelli Gönüllüleri Derneği
Edirne Gençlik ve Engellileri Destekleme Derneği
Edremit İşitme Engelliler Derneği
Ege Kardelen Engelliler Derneği
Ege Zihinsel Engelliler Yardımlaşma Dayanışma ve Koruma Derneği
Akhisar Bedensel ve Zihinsel Engelliler Derneği
Engelli Bireyler ve Aileleri Gelişim Merkezi Derneği
Engelli Bireylere İş ve Meslek Edindirme Derneği
Engelli Kadın Derneği

Engelli Kamu Çalışanları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Engelsiz Düşler Derneği
Engelsiz Eğitim Çalışanları Sendikası
Engelsiz Erişim Derneği
Engelsiz Kadın Haber Ağı
Engelsiz Sağlık Çalışanları Sendikası
Engelsiz Toplum Oluşturma Derneği
Engelsiz ve Mutlu Yaşam Derneği
Engelsiz Yarınlar Derneği
Engelsiz Yaşam Derneği
Engelsiz Yaşam ve Spor Kulübü Derneği
Alaşehir Engelliler Dayanışma Derneği
Tüm Engelliler için Engelsiz Bir Dünya Derneği
Erzurum Öğretilbilir Çocuklar Okulunu ve Öğrencilerini Koruma ve Yaşatma Derneği
Esenler Ortopedik Engelliler Derneği
Alaşehir Özürlüler Derneği
Fethiye Bedensel Engellilerle Dayanışma Derneği
Gaziantep Bedensel Engelliler Derneği
Gaziantep Engelliler Derneği
Gaziantep Zihinsel Engelliler Derneği
Giresun Bedensel Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Gökçem Down Özel Çocuklar Eğitim ve Spor Kulübü Derneği
Hatay Engelli ve Engelli Aileleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Havran Engellileri Derneği
Herkes için Erişilebilir Yaşam Akademisi (HEY Akademi)
Hopa Bedensel Engelliler Derneği
Isparta Anadolu Engelliler Dayanışma Derneği
Isparta Nefes Otizm Derneği
Isparta Yürüme Engelliler Yaşam Derneği
İç Anadolu Özel Eğitim Kurumları Derneği
İçimizdeki Mücevher Zihinsel Engelliler Derneği
İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği
Kağızman Engelliler Derneği
Kahramanmaraş Bedensel Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Kahramanmaraş Down Sendromu Derneği
KAMER Kahramanmaraş
Kamuda Çalışan Engelliler Derneği
Kandıra Engelliler Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği
Kapadokya Bedensel Engelliler ve Özürlüler Derneği
Karabük Engelli Engelsiz Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Karabük Zihinsel Özürlüler Yardım ve Dayanışma Derneği
Karacasu Engelliler Derneği
Karadeniz Engelliler Derneği
Karaelmas Otizmli Bireyler Derneği
Karamürsel Engelsiz Yaşam Derneği
Karamürsel Engelsiz Yaşam ve Farkındalık Derneği
Karasu Tüm Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Karesi Bedensel Engelliler Dayanışma Derneği
Karınca Zihinsel Engelliler Eğitim ve İstihdam Derneği
Kars Engelli Öğrencileri Koruma Derneği
Kayseri Bedensel Engelliler Derneği
Kayseri İşitme Engelliler Derneği
Keşan Engelli Derneği
Keşan Zihinsel Engelliler Derneği
Kırkağaç Engelliler Derneği
Kırkpınar Halkı Otizm Dayanışma Derneği
Kilimli Engelliler Derneği

Kimsesiz Engelli Çocuklar Derneği
Kiraz Zihinsel ve Bedensel Engelsiz Umutlar Derneği
Kocaeli Ampute Engelliler Derneği
Kocaeli Anadolu Engelliler Yardımlaşma Derneği
Kocaeli Elele Sosyal Yardımlaşma Derneği
Kocaeli Engelliler Dayanışma Derneği
Kocaeli Engelliler Yaşlılar ve Kimsesizleri Koruma Derneği
Kocaeli İşitme Engelliler Derneği
Kocaeli Sessizler Derneği
Kocaeli Spastik Çocuklar Derneği
Konya Bir İyilik de Sen Yap Derneği
Konya İşitme Engelliler Derneği
Konya Ortopedi Derneği
Konya Zihinsel Engellileri Destekleme Derneği
Kozlu Engelliler Derneği
Kütahya Engelliler Zafer Spor Kulübü Derneği
Kütahya Otizm Derneği
Ladik Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Lisansız İnsan Derneği
Lokman Hekim İşitme Engelliler Derneği
Manisa AKSEK Sevgi Çocukları Derneği
Manisa Bedensel Engelliler Derneği
Manisa Engelliler Eğitim ve Yardımlaşma Derneği
Manisa Engelliler Sanat ve Spor Derneği
Manisa Otistik Bireyler ve Engelsiz Aileler Derneği
Manisa Otizm Derneği
Manisa Sağır Spor Kulübü Derneği
Manisa Spil Engelliler Spor Kulübü Derneği
Marmara Spina Bifida Tüm Engelli Aileler Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği
Mavi Ay Engelsiz Yaşam Derneği
Medicalpark Samsun Engelli Gücü Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Memur-Sen Engelliler Komisyonu
Mersin Engelli Hakları ve Engelsiz Gelecek Derneği
Mersin Engelli ve Ailesi Sosyal Yardımlaşma Derneği
Mersin Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Mersin İşitme Engelliler Eğitime Destek ve Kalkındırma Derneği
Mersin Ortopedik Engelliler Derneği
Mudanya Engelliler Derneği
Muğla Engelim Olmayın Derneği
Muğla Engelliler Derneği
Muğla Otizm Spor ve Yaşam Derneği
Muğla Zihinsel Engelliler Derneği
Muratlı Engelliler Derneği
Mutlu Yaşam ve Yardımlaşma Derneği
Nazilli Bedensel Engelliler Derneği
Niğde Sağır Eğitim Kültür Gençlik ve Spor Derneği,
Nizip Zeugma Bedensel Engelliler Spor Kulübü Derneği
Odyomed Eğitim ve Yardımlaşma Derneği
Ordu Engelsiz Yaşam Derneği
Ordu İli Zihinsel Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Orta Karadeniz Engelliler Derneği
Ortaca İşitme Engelliler Derneği
Ortopedik Engelliler Derneği
Ortopedik Spastik ve Engelli Çocukları Koruma ve Yardım Derneği
Osmaniye Engelli Eğitim Derneği
Osmaniye Engelliler Platformu
Osmaniye İşitme Engelliler Spor Kulübü Derneği

Osmaniye Özel Sporcular Gençlik ve Spor Derneği
Otizm Vakfı
Otizmle Barış Derneği
Otizmli Bireyleri Destekleme Derneği
Öğretilebilir Özel Eğitime Muhtaç Çocuklara Yardım Derneği
Özel Bizim Kardelen Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Özel Çocuklar Eğitim ve Dayanışma Derneği
Palandöken Otizm Derneği
Pamukkale Sağırklar Spor Kulübü Derneği
Rize Down Sendromu Derneği
Rize Engelsiz Yaşam Derneği
Rize Otizmle Mücadele ve Eğitim Derneği
Rize Uluslararası Öğrenci Derneği
Sağırkları Koruma ve Kalkındırma Derneği
Sağlık Hizmetleri Sendikası Engelliler Komisyonu
Sağlık-Sen Engelli Komisyonu
Sakander Engelliler ve Yardımlaşma Derneği
Sakarya Engelliler Camii Derneği
Sakarya Engelliler ve Güçlendirme Derneği
Sakarya Engelliler ve Yardımlaşma Derneği
Sakarya Kocaali Engelliler Derneği
Salihli Zihinsel Öğrencileri Koruma Derneği
Samsun 19 Mayıs İşitme Engelliler Spor Kulübü Derneği
Samsun Bedensel Engelliler Gençlik Spor Kulübü Derneği
Samsun Down Sendromlular Derneği
Samsun Ekspres Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Samsun Engelli Kadınlar Derneği
Samsun Engelliler İl Spor Merkezleri Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Samsun Engelsiz Yaşam Derneği
Samsun İşitme Engelliler Derneği
Samsun Otizmle Yaşam ve Eğitim Derneği
Samsun Otizmli Çocuklar Derneği
Samsun Özel Sporcular Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Samsun Romanları Engelliler Derneği
Saruhanlı Engelliler Derneği
Selçuklu Otizmli Bireyler Eğitim Vakfı
Sessiz Meleklerin Sesi Derneği
Sincan İşitme Engelliler Dayanışma Derneği
Sinop İşitme Engelliler Derneği
Sinop Özel Eğitim ve Rehberlik Gerektiren Engelliler Derneği
Sinop Spastik Çocuklar Derneği
Sistinozis Hastaları Derneği
Siverek Engelliler Derneği
Siverek Engelliler Kalkınma Derneği
Soma Bir Damla Ol Engelliler Derneği
Soma Spastik Çocuklar Derneği
Susurluk Engellileri Koruma ve Dayanışma Derneği
Süleymanpaşa Engelsiz Yaşam Derneği
Sürdürülebilir ve Engelsiz Bilim Eğitimi Derneği
Şakran Engelliler Derneği
Şanlıurfa Bedensel Engelliler Derneği
Şanlıurfa Omurilik Felçlileri İstihdam Derneği
Şanlıurfa Zihinsel Engelliler Rehabilitasyon ve İstihdam Derneği
Şehit Gazi Engelli Yaşlı İletişim Derneği
Şişli Bedensel Engelliler Derneği
Şişli İşitme ve Konuşma Engelliler Derneği
Şizofren Tüm Engelliler Yaşlılar Kimsesizler Derneği

Tekirdağ Otistik Çocukları Koruma Derneği
Tekirdağ Otizm ve Özel Bireyleri Destekleme Derneği
Terme Engelliler Derneği
Trabzon Umuda Destek Derneği
Trakya Down Sendromu Derneği
Trakya Roman ve Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Tunceli Bedensel Engelliler Destekleme Derneği
Tunceli Engelsiz Yaşam Derneği
Tunceli Otizm Derneği
Turgutlu Bedensel Engelliler Derneği
Turgutlu Engelleri Aşalım Derneği
Turgutlu Engelli ve Yoksullara Yardım Derneği
Tüm Engelli Hakları Koruma Derneği Genel Merkezi
Tüm Engelliler Umut Derneği
Türkiye Engelliler Vakfı
Amasya Bedensel Engelliler Derneği
Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı
Türkiye Özel Eğitim Vakfı
Amasya İşitme Engelliler Derneği
Amasya Otizm Derneği
Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı
Türkiye Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı
Ufuk Engelsiz Yaşam Derneği
Uşak Engel Tanımayanlar Derneği
Uşak Sivaslı İlçesi Engellileri ve Muhtaçları Koruma Derneği
Van İşitme Engelliler Derneği
Van Otizm Derneği
Van Otizmle Yaşam Derneği
Van Zihinsel Engelliler ve Yeşeren Umutlar Derneği
Anadolu Engelliler Eğitim ve Kültür Derneği
Viranşehir Engelliler Derneği
Yalvaç Engellileri Koruma ve Geliştirme Derneği
Yeni Oluşum Bedensel Engelliler Derneği
Yenice Bedensel Engelliler Derneği
Zihinsel Engelleri Topluma Kazandırma Derneği
Batıkent Zihinsel Engellileri Koruma Derneği
Anadolu Ortopedik Engelliler Derneği
Zonguldak Özel Eğitim ve Rehberlik Derneği
Zonguldak Spastik Çocuklar Derneği
Ankara Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Antakya İşitme Engelliler Derneği
Antalya Aktif Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği
Antalya İşitme Engelliler Derneği
Antalya Melekler Engelsiz Yaşam Spor Kulübü ve Derneği
Ardanuç Engelliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Arifiye Engelsiz Hayatlar Derneği
Arifiye Tüm Engelliler Derneği
Arsuz Gülüryüzlü Engelliler Derneği
Artvin Bedensel Engellilerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Artvin Engelliler Derneği
Asarcık Engellileri Aileleri ve Eğitimcileri Derneği
Atakum Otizmlili Çocukları Destekleme Derneği
Avrasya Engelsiz Yaşam Derneği
Acıpayam Engelliler Derneği
Adana Down Sendromu Derneği
Adıyaman Down Sendromu Derneği
Adıyaman Zihinsel Engelliler Derneği

Afyonkarahisar Ağır Düzey Zihinsel Engelliler Derneği
Afyonkarahisar Down Sendromu Derneği

EK 3: MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Hami TÜRKEİ,
Dr. Mustafa SÖZEN
Münevver Merve HELVACIOĞLU,
Fatma UZUN,
Samiye KORKMAZ,
Dr. Müveddet KONUŞKAN BAYRAKTAR,
Esra KESKİN,
Mustafa ÖZÜPEK,
Hatice BAYSAL,
Dr. Hilal DOĞRUÖZ ÖER,

Başkan (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Başkan Vekili (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Üye (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Üye (Sağlık Bakanlığı)
Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

EK 4: MYK Yönetim Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN,
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK,
Fethullah GÜNER,
Bendeve PALANDÖKEN,
Eda AKBULUT,
Celal KOLOĞLU,

Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Temsilcisi)
Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Temsilcisi)
Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)